

BOLLEN

Zou het niet mooi zijn als natuurliefhebbers en natuurbeheerders min of meer dezelfde ideeën hadden over hoe de natuur in Nederland er uit zou kunnen zien? Ja, dat zou mooi zijn. Maar de laatste maanden was er weer veel ophef over het tomeloze kappen van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Hun argument is dat dit nodig is ter vergroting van de biodiversiteit. Opvallend is dat geen verslaggever na zo'n antwoord nog doorvraagt: welke biodiversiteit en hoeveel wordt die groter door jullie maatregelen? De boswachters die met dit argument komen, lijken er oprecht in te geloven. Toch zou ik wel willen weten hoe ze met meer van hetzelfde een grotere biodiversiteit verwachten? Hoe nog meer hei de natuur diverser maakt. Terwijl het met de huidige - nog altijd veel te hoge - stikstofdepositie erg lastig is om heide van goede kwaliteit te realiseren. Dat bewijzen alle pogingen om het Korhoen voor Nederland te behouden. Ondanks miljoenen hebben de inspanningen niet geleid tot een biotoop dat jonge korhoenders in leven kan houden. Onderzoek heeft aangetoond dat te veel stikstof in de heidebodem de chemie ervan verandert waardoor rupsen en andere grote prooidieren verdwijnen en jonge korhoenders verhongeren.

Tegenstellingen die er leven binnen de natuurwereld worden niet aangejaagd door grote financiële belangen. Zodra dat wel het geval is, betreed je als burger een heel ander speelveld. Ik leef in een deel van Drenthe waar steeds meer land wordt ingenomen door bollentelers. Vooral in de lelieteelt is het gebruik van bestrijdingsmiddelen aanzienlijk. Met een aantal mensen die hiermee al jaren worden geconfronteerd zijn we een burgerinitiatief begonnen. En ons eerste besluit was om eens te gaan meten hoeveel gif er eigenlijk in de bodem zit van moestuinen, plantsoenen bij scholen en natuurgebieden. Want hoewel dit probleem in onze provincie al 15 jaar speelt, is geen gemeente eerder op dit idee gekomen. Binnen een week hadden we voldoende geld bijeen om 10 bodemmonsters te nemen. De resultaten waren onrustbarend: geen plek zonder gif, wel locaties waar 12 tot 20 verschillende bestrijdingsmiddelen werden gevonden. Afzonderlijk wél allemaal onder de wettelijke norm. Toen we de resultaten naar buiten brachten, was dat ook de teneur: het is allemaal veilig, dus waar maken die mensen zich druk over? Het geloof in de wetenschap als een onafhankelijk, boven de partijen staande Hogere Macht is ontroerend, naïef of schijnheilig, afhankelijk van wie je tegenover je hebt. Insiders weten dat nog nooit onderzocht is welk effect een bepaald middel heeft op het zenuwgestel of de hersenontwikkeling van jonge kinderen. Evenmin wordt gekeken naar wat in ons milieu het cumulatief effect is van al die middelen.

Net zoals mee-roken in cafés en kantines nog maar tien jaar geleden de gewoonste zaak van de wereld was, zo vindt de bond van bollentelers het volstrekt normaal dat omwonenden in aanraking komen met bestrijdingsmiddelen. En niet alleen zij, ook de plaatselijke VVD en CDA laten ons duidelijk weten dat wij onrustzaaiers zijn, nestbevuilers die de goede naam van onze mooie gemeente te grabbel gooien. Om hun straatje schoon te vegen, worden ons dingen in de mond gelegd die we nooit hebben gezegd. Dit komt de sfeer in een dorp niet ten goede. Voor het eerst van mijn leven kreeg ik een anoniem briefje in de bus. Weliswaar vrij mild en in een kinderlijk handschrift, maar toch onaangenaam. En het onderstreept hoe groot de belangen zijn. Zelfs een plaatselijke bollenteler zet al vele miljoenen om. Laat staan de sector als geheel. Om maar niet te spreken van multinationals als Bayer en Monsanto die al die bestrijdingsmiddelen op de markt brengen. Dit is geen strijd die een stel burgers gaan winnen. Maar wie weet, misschien vindt er ooit een omslag plaats. Net zoals dat het geval was met roken. Tot die tijd denk ik bijna met weemoed terug aan de woordenwisselingen en meningsverschillen met vertegenwoordigers van SBB en Natuurmonumenten.

door Rob Chrispijn

